

Pz Kpfw IV

Indledning

Mit andet kompagni med tyske kampvogne er udrustet med typen Pz IV. Sådanne kamvogne indgik blandt andet i 2. Bataljon i SS-Panserregiment 9 fra "Hohenstaufen" divisionen.

Mine modeller er også denne gang fra Esci, som i 1980'erne, da enhederne så dagens lys, leverede de bedste modeller af denne kampvogn. Siden er der kommet en række mindst lige så gode modeller fra eksempelvis Revell, samt naturligvis de mange udbydere af resin-modeller.

Esci modellerne er i skala 1:72, men går man efter den lidt mindre skala 1:76, så er den udgave, som Airfix fremstiller, også ganske god - de passer dog ikke så godt sammen. De kan måske nok indgå i samme bataljon, men ikke i samme kompagni.

Til at repræsentere de tilbageværende dele af 2. Panserbataljon, som indgik i "Gepanzerte Gruppe (= panserkampgruppe) Meyer", valgte jeg at lave de tre viste modeller - en chefkampvogn, samt to kampvogne fra 6. Kompagni.

Billeder

R02

Nummeret - som anes på siden af pansringen om tårnet - er lidt af en tilsnigelse. Det burde have været placeret mellem R04 og R08, da kampvognen nu fungerer som panserkampgruppens opklaringsselement.

Men overførbilledet indgik i den rådige beholdning - det fortaber sig i tågerne, hvorfra det stammer - så det var nærliggende at bruge det. Ved nærmere eftertanke, så tror jeg, at mit rationale bag nummeret var, at kampvognen skulle være en pendant til min Panther kampvogn med nummeret R01.

Officeren med kortet er en konvertering af en kampvognskommandør fra et Esci *Panther* sæt, hvorpå et

nyt hoved, nye arme samt et kort er monteret.

601

Chefen for 6. Kompagni.

Kompagnichefens køretøj ville typisk være markeret med x00 eller x01 (x = kompagniets nummer), mens næstkommanderendes kampvogn ville være x01 henholdsvis x02.

Set i bagklogskabens klarere lys, så burde uniformskraven være malet mere præcist.

623

Her er der tale om 2. Delings tredje kampvogn.

Kommandørerne i de tre kampvogne er alle figurer, som fulgte med samlesættet. Figureerne i 601 og 623 fik dog nye hoveder med skråhuer (fra et Airfix *RAF Emergency* sæt).

Fordelen ved at arbejde med figurer af hårdt plastik som disse kampvognskommandører er, at det er langt lettere at lime hoveder på, hvorved operationen med et stykke af en knappenål kan undgås.

Luftværnskampvogn

Panserregimentets luftværnselementer var udrustet med blandt andet luftværnskampvogn Wirbelwind, der var bevæbnet med 4 x 2 cm luftværnskanon (Flakvierling).

Min model er også en Esci model, samlet stort set som fabrikken havde forestillet sig.

Mit supplerende bidrag til sagen er skytten, der lige netop var plads til bag maskinkanonerne. Han er lidt tydeligere på næste billede.

Som det måske anes ved at sammenligne billederne, så er kanonerne bevægelige - med en vis forsigtighed kan de eleveres eller plongereres efter behov.

Lidt smart (men skrøbeligt), når jeg selv skal sige det!

Det fremgår af nogle kilder, at luftværnskampvognen burde være repræsenteret i Ostwind-udgaven; her er de fire 2 cm maskinkanoner udskiftet med en 3,7 cm luftværnskanon.

Der er siden jeg byggede min Wirbelwind dukket en glimrende Revell model af Ostwind (og Wirbelwind) op. Jeg er dog ganske godt tilfreds med min model, så jeg tror ikke jeg skifter den ud.

Bemaling

Jeg anvendte grundlæggende samme metode som nævnt i artiklen om "SdKfz 251 serien".

Køretøjsafmærkning

Nummereringen er omtalt i billedteksten. Nationalitetsafmærkningen var ikke vigtig tilbage i 1986-1987, så der kom aldrig bjælkekors på kampvognene.

SS-Panzerregiment 9

2. Panserbataljon blev overført til Normandiet fra Østfronten i Juni 1944, sammen med de øvrige dele af divisionen. Bataljonen havde deltaget i kampene om Tarnopol, hvor regimentschefen Obersturmbannführer (= oberstløjtnant) Otto Meyer 2. juni 1944 fik ridderkorset for sin indsats. Han faldt 30. august 1944 under divisionens tilbagegang over Seinen.

2. Panserbataljon bestod af fire kompagnier:

- 5. og 6. Kompagni (Pz IV kampvogne)
- 7. og 8. Kompagni (StuG III stormkanoner)

Denne kombination af kampvogne og stormkanoner, brugt i stedet for kampvogne, var ikke ualmindelig, da det var vanskeligt at levere det nødvendige antal rigtige kampvogne.

1. Panserbataljon befandt sig allerede i Frankrig, hvor den var under uddannelse og omskoling til Panther kampvogne; denne uddannelse foregik i øvelsesområdet Mailly-le-Champ, nær byen Troyes i det østlige Frankrig. 1. Bataljon støder til divisionen under opmarchen til kampene i Normandiet. Det således nu samlede regiment deltog herefter i de hårde kampe i juli og august 1944, blandt andet kampene om Højde 112.

Regimentet blev efter kampene om Arnhem, hvor det kæmpede som infanteri, genopstillet med henblik på deltagelse i Ardenner-offensiven. Herefter kæmpede det sammen med resten af divisionen ved kampene i Ungarn (nær Balaton Søen) i begyndelsen af 1945.

Kilder

Nogle af de bøger, som jeg har brugt som inspiration er:

1. *9. SS-Panzerdivision Hohenstaufen* af Herbert Fürbinger, Editions Heimdal, 1984, ISBN 2-902171-17-X.
2. *Panzers in Normandy - Then and Now* af Eric Lefèvre, After the Battle Magazine, London 1983, ISBN 0-90091-329-0. Ud over omtalen af divisionens indsats i Normandiet, så er bogen er bogen også en god tilgang organisationen af et tysk panserregiment (1944-ordningen).
3. *Encyclopedia of German Tanks of World War Two* af Peter Chamberlain og Hilary L. Doyle, Arms and Armour Press, London 1978, ISBN 0-85368-202-X.
4. *The Panzerkampfwagen IV* af Bryan Perret, Osprey-Vanguard 18, London 1980, ISBN 0-85045-371-2.

Internet kilder

Se eksempelvis følgende adresser, hvis du er interesseret i data om og billeder af Pz IV serien:

Om Pz IV i stort set alle tænkelige varianter:<http://www.achtungpanzer.com/pz3.htm#panzer4>

Om luftværnskampvogn Wirbelwind og Ostwind:<http://www.achtungpanzer.com/flak4.htm#ostwind>

Organisation - med henblik på krigsspil

Inspirationen til den efterfølgende organisation kommer fra Command Decision II's "Stolberg Scenario", hvori der er et forslag til organisationen af en panserkampgruppe fra 9. Panserdivision. (Det smager jo altid lidt af fugl, at divisionen har samme nummer som "min" division.)

Jeg har valgt denne organisation, fordi den er en handy visning af tysk panser. Der er naturligvis mange andre muligheder - alt efter enhed, behov, temperament, pengepung eller hvad, der nu måtte bestemme.

Panserkampgruppe Meyer

Kampgruppechef:

Pz V, chef

Stabskompagni:

SdKfz 251/3 (*stabsdeling, radio*)

Stabskompagni:

SdKfz 251/3 (*stabsdeling, radio*)

Pz IV (*opklaring, egen kommando*)

Motorcyklistdeling

Luftværnskampvogn Wirbelwind

Bjærgningskampvogn Panther

Forsyningslastvogn, middeltung (*4 x ½ ton ammunition*)

1. Kompagni:

Kommandodeling, infanteri

SdKfz 251/10 (*3,7 cm panserværnskanon*)

Infanterideling

SdKfz 251/1

Støttedeling

SdKfz 251/1

1. Kompagni: (*Fra 1. Panserbataljon*)

Pz V, kommandodeling

Pz V

2. Kompagni:

Kommandodeling, infanteri

SdKfz 251/10 (*3,7 cm panserværnskanon*)

Infanterideling

SdKfz 251/1

Støttedeling

SdKfz 251/1

2. Kompagni: (*Fra 2. Panserbataljon*)

Pz IV, kommandodeling

Pz IV

3. Bataljon (-)/SS-Pansergrenaderregiment 19

Bataljonschef:

Chef

SdKfz 251/1

4. (tunge) Kompagni:

Ingeniørdeling

SdKfz 251/7 (*Incl. 1 x Klasse IV bro*)

SdKfz 251/2 (*8 cm mortar*)

SdKfz 251/9 (*7,5 cm kanon*)

Per Finsted

Efterskrift

Da jeg samlede kampvognene for mange år siden, så blev panserpladerne på siden af kampvognene

monteret efter byggevejledningen. Således var de monteret på kampvognene med nogle meget tynde stykker plastik - helt modeltro.

I praktisk brug under krigsspil viste denne løsning sig at være noget skrøbelig, men den holdt dog. Monteringen kunne dog ikke stå til at jeg tabte den kasse, som kampvognene stod i, på gulvet!

I en længere periode eksisterede kampvognene således uden det ekstra sidepanser. Nu har jeg så fundet på en noget stærkere løsning, måske ikke modeltro, men afgjort mere holdbar.

Løsningen blev et stykke plastikplade limet mellem skærmene og bælterne. På den lodrette kant af denne plade limede jeg så de plastikstykker, som gør det ud for det ekstra sidepanser.

Kampvognene er hermed tilbage i brugbar stand, uden at jeg dog har udsat dem for en faldprøve - den oplevelse vil jeg foretrække at have tilgode!